

Щорічно з 24 по 30 квітня Всесвітня організація охорони здоров'я проводить Всесвітній тиждень імунізації, який в 2019 році проходить під гаслом «Захистимося разом: #вакцини працюють!» Головною метою кампанії цього року є підвищення обізнаності населення про важливість повноцінної імунізації протягом усього життя, а також про необхідність усунення прогалин у вакцинації.

В Європейському регіоні ВООЗ проводить **Європейський тиждень імунізації**, націлений на інформування населення про вакцинацію як ключового інструменту профілактики захворювань і збереження здоров'я та життів. У 2019 р. кампанія буде присвячена **«героям вакцинації»**, а саме працівникам охорони здоров'я, що роблять щеплення, батькам, що приводять своїх дітей на вакцинацію, і всім людям, які цікавляться питанням імунізації і поширюють науково обґрунтовану інформацію для підвищення обізнаності інших людей.

Щорічно вакцини рятують життя 2-3 мільйонів осіб і можуть зберегти ще 1,5 мільйона.

Вакцинопрофілактика визнана одним з найуспішніших і економічно ефективних заходів з усіх існуючих на сьогодні в галузі суспільної охорони здоров'я. Щорічно завдяки імунізації можна попередити від 2 до 3 мільйонів смертей у всьому світі. Ще 1,5 мільйони випадків смерті можна було б запобігати шляхом поліпшення глобального охоплення вакцинацією.

Ключовими цілями імунізації є зменшення кількості випадків смертності й інвалідності від інфекційних захворювань, формування колективного імунітету та зниження витрат системи охорони здоров'я на лікування та профілактику вакцин-контрольованих захворювань. На сьогодні вакцинопрофілактика дозволяє попередити близько 17% випадків дитячих смертей у віці до 5 років і забезпечити захист не лише від таких захворювань як дифтерія, кашлюк, правець, поліомієліт, а й від пневмонії, яка в наші дні є причиною більшості випадків смертності серед дітей раннього віку в світі. В свою чергу, інноваційні та комбіновані вакцини відкривають можливість захистити підлітків і дорослих від таких захворювань, як грип, менінгіт, рак печінки та рак шийки матки.

Сьогодні вже 30 захворювань можна попередити завдяки вакцинопрофілактиці – її цінність безсумнівна. При цьому успіхом програм імунізації є наявність високих показників охоплення вакцинацією серед населення у світі. За останні кілька десятиліть було досягнуто значного прогресу в охопленні незахищених дітей. Проте, за оцінками ВООЗ, 19,4 мільйони дітей грудного віку в світі все ще не отримують основних вакцин. Понад 60% цих дітей живуть у 10 країнах: Анголі, Демократичній Республіці Конго, Індії, Індонезії, Іраку, Нігерії, Пакистані, Філіппінах, Ефіопії та Україні.

Згідно з даними Міністерства охорони здоров'я України, станом на серпень 2016 року, тільки 30% дітей в Україні були повністю щеплені проти кору, 44% – проти поліомієліту віком до 18 місяців, 10% – проти гепатиту В і лише 3% – проти дифтерії, кашлюку та правця. Таке критично низьке охоплення вакцинами (найнижчий показник в Європейському Регіоні ВООЗ і один з найнижчих у світі) свідчить про високу ймовірність спалахів небезпечних захворювань.

Серед причин ситуації, що склалася, – недостатній рівень політичної та фінансової підтримки системи охорони здоров'я, відсутність довгострокової стратегії імунопрофілактики в країні, стратегічного багаторічного планування постачань і, як наслідок, – нестабільний рівень забезпечення імунобіологічними препаратами протягом останніх років. Разом з тим, одним із ключових бар'єрів для забезпечення належного рівня охоплення профілактичними щепленнями є низький рівень довіри населення до вакцинації, що пов'язаний з недостатньою поінформованістю людей щодо цінності вакцинації та тягаря інфекційних захворювань.